

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-015-01/2014
P/14/066

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/066 – Wykonanie zadań regionalnych izb obrachunkowych w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z nadmiernego zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego. Okres objęty kontrolą to lata 2012-2014 r. (do dnia zakończenia kontroli).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	1. Janusz Szkudlarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91963 z dnia 17 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Jan Pawlak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91964 z dnia 17 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, (zwana dalej „RIO”) ul. Zamenhofska 10, kod 90-431 Łódź Regon 470428076
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ryszard Paweł Krawczyk - Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie zadań Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z nadmiernego zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego (zwanych dalej „j.s.t.”).

Efektom działań zaleconych przez RIO był spadek zadłużenia gmin o 9,3% (z 1.515 mln zł na koniec 2011 r. do 1.374 mln zł na koniec czerwca 2014 r.) oraz powiatów o 7,6% (z 324 mln zł do 299 mln zł).

W tym samym czasie nastąpił jednak wzrost zadłużenia miast na prawach powiatu o 30,3% - z 1.785 mln zł do 2.327 mln zł spowodowany przejęciem przez samorząd długów szpitali.

Relacja zadłużenia nadzorowanych przez RIO j.s.t. do wykonanych dochodów budżetowych utrzymywała się na poziomie od 38,4% do 39,2%. Podkreślić należy, że w skali kraju zadłużenie j.s.t. wzrosło w tym samym okresie o 6,57% (z 61.190 mln zł do 65.212 mln zł).

W ocenie NIK RIO było właściwie przygotowane i aktywnie nadzorowało stan zadłużenia j.s.t. orzekając o nieważności uchwał sprzecznych z prawem, a w przypadku gdy naruszenie prawa było nieistotne wskazując naruszony przepis i określając termin na usunięcie nieprawidłowości. Niewykonanie zalecenia wiązało się z wydaniem orzeczenia o nieważności uchwały w części lub całości i ustaleniem budżetu w części dotkniętej nieważnością.

Wobec j.s.t. naruszających zasady gospodarki finansowej i dopuszczających do zagrożenia utraty płynności finansowej, podejmowane były wymagane środki oddziaływania w postaci sporządzenia raportu o stanie gospodarki finansowej, programu naprawczego, czy skutkujące ustanowieniem zarządu komisarycznego.

Z inicjatywy RIO zarząd komisaryczny ustanowiony został w Gminie Pątnów, w związku z brakiem skutecznych działań zmierzających do przywrócenia płynności finansowej, pogłębiającym się zadłużeniem, nieuchwaleniem budżetu i wieloletniej prognozy finansowej.

Pozytywnie oceniono podjęcie przez RIO w Łodzi w 2013 r. problemowej kontroli gospodarki finansowej j.s.t. w zakresie zadłużenia i przestrzegania ustawowych limitów zadłużenia oraz spłaty zobowiązań, a także koordynowanie, opracowanie i publikację w 2014 r. jej wyników, udostępnionych m.in. organom sejmowym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena przygotowania organizacyjnego RIO do wykonywania zadań

Opis stanu
faktycznego

1.1 Zadania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom wynikającym z nadmiernego zadłużenia się j.s.t. przypisane zostały w Regulaminie organizacyjnym RIO¹ Wydziałowi Kontroli Gospodarki Finansowej (zwanemu dalej „Wydziałem Kontroli”) oraz Wydziałowi Informacji, Analiz i Szkoleń (zwanemu dalej „Wydziałem Analiz”).

Zasady współdziałania Kolegium RIO i składów orzekających z Wydziałem Analiz oraz z Wydziałem Kontroli, w zakresie podejmowanych czynności nadzorczych i opiniodawczych, ustalone zostały w ramach procedur wewnętrznych RIO, przyjętych przez Kolegium.

Informacje o stwierdzonych przez RIO nieprawidłowościach oraz dokonane na ich podstawie analizy umieszczane były w wersji elektronicznej w aplikacji Besti@, do której wgląd mieli pracownicy RIO.

Sporządzane analizy dotyczące m.in. uchwał budżetowych i ich zmian, wieloletnich prognoz finansowych i ich zmian, wniosków o opinie w sprawie zaciągnięcia kredytu oraz emisji obligacji, przekazywane były składom orzekającym oraz Kolegium RIO, celem podjęcia stosownej uchwały.

W kontrolowanym okresie Wydział Analiz przekazywał Kolegium łącznie 28.105 analiz, składom orzekającym RIO - 4.049 analiz.

Stosownie do postanowień § 5 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², informacje wynikające z realizowania przez RIO obowiązków ustawowych, w tym także w zakresie narastania długu publicznego w j.s.t., przekazywane były Ministerstwu Finansów oraz publikowane były na stronie BIP RIO.

(dowód: akta kontroli str. 10-29, 30-35)

1.2 Zatrudnienie w RIO³ w badanym okresie wynosiło od 93 osób na koniec 2011 r. do 94 osób na koniec 2013 r. Średnie zatrudnienie uległo w tym samym okresie zmniejszeniu odpowiednio z 95 do 92 osób.

W Wydziale Analiz średnie zatrudnienie wzrosło w analogicznym okresie z 20 do 21 osób, a w Wydziale Kontroli zmniejszyło się z 33 do 28 kontrolerów.

¹ Przyjętym Uchwałą nr 17/109/2013 r Kolegium RIO w Łodzi z dnia 19 kwietnia 2013 r.

² Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747

³ W przeliczeniu na pełne etaty wyliczone jak do sprawozdania Rb-70

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli pomimo spadku zatrudnienia w Wydziale Kontroli RIO zachowała możliwość realizacji obowiązku nałożonego w art. 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych⁴ (zwanej dalej „ustawą o r.i.o.”), w zakresie częstotliwości kontroli kompleksowych gospodarki finansowej wszystkich 206 j.s.t. nad którymi RIO sprawowała nadzór.

W ocenie NIK dalsze utrzymywanie się tendencji spadkowej w Wydziale Kontroli może w przyszłości spowodować utrudnienia w wykonywaniu zadań ustawowych.

W latach 2011 – 2013 Wydział Kontroli przeprowadził łącznie 216 kontroli (odpowiednio - 78, 81, 57).

Na zmniejszenie ilości kontroli w 2013 roku wpływ miała fluktuacja kadrowa. W przeliczeniu na średnioroczne zatrudnienie liczba kontroli przypadająca na jednego pracownika Wydziału Kontroli wyniosła odpowiednio 2,3; 2,7 i 2,0 kontrole.

Liczba j.s.t. przypadająca na jednego pracownika Wydziału Analiz oscylowała w badanym okresie pomiędzy 10,3, a 9,8.

Powodem odejścia z pracy były wyłącznie warunki finansowe, nie stwierdzono przypadków rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę.

(dowód: akta kontroli str. 9, 37-38 i 817)

- 1.3. W badanym okresie liczba członków Kolegium RIO nie ulegała zmianom. Wszyscy członkowie Kolegium spełniali wymogi określone w art. 15 ust. 8 ustawy o r.i.o., posiadali ukończone magisterskie wyższe studia prawnicze, administracyjne lub ekonomiczne, a posiadany staż pracy w jednostkach związanych z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego lub finansów publicznych wynosił od 13 do 46 lat.

Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń podejmowanych przez organy j.s.t. w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o., w latach 2011 – 2013 wynosiła odpowiednio: 11.266, 12.094 i 12.418, na jednego członka Kolegium przypadało odpowiednio: 663, 756 i 776 dokumentów.

Stosownie do postanowień art. 1 ust. 3 i art. 10a ust. 1 ustawy o r.i.o., celem wskazania organom j.s.t. powtarzających się nieprawidłowości lub zagrożenia niewykonania ustawowych zadań, RIO opracowało w badanym okresie 6 raportów o stanie gospodarki finansowej. Raporty opublikowane zostały w systemie teleinformatycznym.

(dowód: akta kontroli str. 39-40)

- 1.4. Pracownicy Wydziału Kontroli oraz Wydziału Analiz, a także członkowie Kolegium RIO odbyli m.in. szkolenia w zakresie zadłużenia j.s.t., budżetu zadaniowego i wieloletniej prognozy finansowej, indywidualnych limitów zadłużenia j.s.t., sporządzania, analizy i oceny wieloletniej prognozy finansowej, analizy sposobu obliczania wskaźnika określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ (zwanej dalej „u.f.p. z 2009 r.”), postępowania wobec jednostek które naruszyły art. 242 u.f.p. z 2009 r., analiza ryzyka niespełnienia wymogów art. 243 u.f.p. z 2009 r., problemu długu, nadwyżki, niespełnienia relacji ujętej w art. 243 u.f.p. z 2009 r. oraz korzystania z kredytów konsolidacyjnych.

Ponadto zagadnienia związane z kontrolą i analizą zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego omawiane były na spotkaniach Wydziału Kontroli i Wydziału Analiz. Dodatkowo należy wskazać, że od roku 2010 stałym punktem

⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

obrad w trakcie spotkań Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych („KRRIO”) jest sprawa długu publicznego, deficytu oraz poziomu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego. W spotkaniach KRRIO zawsze uczestniczył Prezes RIO oraz przedstawiciel Kolegium.

(dowód: akta kontroli str. 41-46)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie przygotowania RIO w Łodzi do wykonywania ustawowych zadań, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi kontroli dotyczyły natomiast spadku średniego zatrudnienia kontrolerów Wydziału Kontroli i w konsekwencji zmniejszeniu liczby wykonywanych przez nich kontroli. Utrzymująca się tendencja spadkowa stanu zatrudnienia inspektorów kontroli może w latach następnych - w ocenie NIK – znacznie utrudnić wykonywanie zadań kontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 621-792)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie organizacyjne RIO do wykonywania zadań, zapewniające terminowe przeprowadzanie kompleksowych kontroli gospodarki finansowej j.s.t. oraz właściwe wykorzystanie wyników przeprowadzonych kontroli.

2. Wykonywanie przez RIO zadań dotyczących zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

2.1 Działalność RIO w zakresie przeciwdziałania negatywnym skutkom zadłużenia j.s.t. (informacje ogólne).

Opis stanu
faktycznego

1. Zadłużenie j.s.t. w województwie łódzkim wzrosło z 4.003.887 tys. zł w 2011 r. do 4.512.850 tys. zł w 2013 r. i zmalało do 4.402.275 tys. zł w I półroczu 2014 r.

Relacja zadłużenia j.s.t. do wykonanych dochodów budżetowych wynosiła: w 2011 r. - 38,4%, w 2012 r. - 39,1% i w 2013 r. - 39,2%.

Poza nielicznymi przypadkami j.s.t. przestrzegały, aby przypadające w danym roku raty kredytów i pożyczek, wykup obligacji wraz z odsetkami oraz koszty gwarancji i poręczeń nie przekroczyły 15% planowanych w danym roku dochodów, a łączna kwota długu na koniec roku budżetowego nie przekroczyła 60% wykonanych dochodów ogółem, tj. limitów określonych w art. 169 ust. 1 i art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ (zwanej dalej „u.f.p. z 2005 r.”), obowiązujących do końca 2013 roku⁷.

Limit zadłużenia przekroczyło sześć j.s.t. w 2011 r. (Mniszków, Pajęczno, Parzęczew, Pątnów, Słupia, Zadzim), pięć j.s.t. w 2012 r. (Mokrsko, Opoczno, Pątnów, Poddębice, Łódź), oraz pięć j.s.t. w 2013 r. (Daszyna, Powiat Łaski, Mokrsko, Pątnów i Zadzim).

W ocenie NIK działania nadzorcze prowadzone przez RIO wobec powyższych j.s.t. były prawidłowe.

(dowód: akta kontroli str.54-66 i 162-163)

2. RIO, w związku z zadłużeniem j.s.t., stosowało przewidziane ustawą środki oddziaływania. I tak w 2014 r. m.in.:

- spośród 206 projektów uchwał budżetowych w 2 przypadkach wydana została negatywna opinia i ustalony został budżet j.s.t., w 52 przypadkach wydana

⁶ Dz.U. nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁷ Art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 ze zm.).

została pozytywna opinia z uwagami, które zostały uwzględnione przez j.s.t. M.in. Kolegium RIO w dniu 19 marca 2014 r. stwierdziło nieważność uchwały Rady Gminy Pątnów w sprawie uchwały budżetowej na 2014 r. z powodu naruszenia przepisów art. 242-244 ufp z 2009 r. W konsekwencji Kolegium RIO uchwałą z dnia 3 lipca 2014 r. ustaliło budżet dla tej gminy na 2014 r.,

- spośród 206 projektów Wieloletnich Prognoz Finansowych („w.p.f.”) w 12 przypadkach wydana została negatywna opinia, głównie z powodu małej ich realistyczności,
- spośród 130 przekazanych przez j.s.t. materiałów w sprawie możliwości sfinansowania deficytu na etapie projektu budżetu na 2014 r. w dwóch przypadkach wydano opinie negatywne,
- spośród 206 sprawozdań budżetowych za 2013 r. w czterech przypadkach wydano negatywne opinie (Pątnów, Zadzim, Działoszyn, Opoczno), o czym poinformowano Ministra Finansów oraz Wojewodę Łódzkiego.

(dowód: akta kontroli str.67, 286)

3. Prezes RIO przedkładał Ministrowi Administracji i Cyfryzacji roczne sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej, po ich przyjęciu przez Kolegium RIO, a także Ministrowi Finansów roczne sprawozdania oraz informacje, analizy i opracowania odnoszące się do problematyki zadłużenia j.s.t. oraz podejmowanych przez nie działań mających na celu poprawę ich sytuacji finansowej.

Przy ich przekazaniu ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej nie został zachowany termin określony w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o r.i.o.

Sprawozdania za lata 2011, 2012 i 2013 zostały doręczone Ministrowi Administracji i Cyfryzacji w dniach: 24 kwietnia 2012 r., 15 kwietnia 2013 r. i 22 kwietnia 2014 r., pomimo że winny być przedłożone w terminie do końca pierwszego kwartału roku następującego po roku objętym sprawozdaniem.

Nie podjęto także działań w celu przekazania tych dokumentów do adresata drogą elektroniczną.

Wg złożonych w tej sprawie wyjaśnień przez Prezesa RIO Ministerstwo Finansów nie widzi nieprawidłowości w nieterminowym otrzymywaniu sprawozdań.

(dowód: akta kontroli str. 47-53, 164-174, 621-633, 793-802, 819-820)

4. RIO wywiązywała się z obowiązku nałożonego w art. 7 ustawy o r.i.o., w zakresie częstotliwości przeprowadzania kontroli kompleksowych w j.s.t., co najmniej raz na cztery lata.

W latach 2011-2014 (do 30 września) RIO przeprowadziło łącznie 258 kontroli, w tym 193 kontrole kompleksowe, 65 kontroli doraźnych (w tym 10 kontroli dotyczących problematyki zadłużenia). W ramach kompleksowych kontroli gospodarki finansowej poruszana była również problematyka przestrzegania ustawowych wskaźników zadłużenia i spłaty zobowiązań oraz rzetelność sporządzania sprawozdań.

W 2011 r. kontrole doraźne obejmujące zadłużenie j.s.t. przeprowadzono w Gminie Pątnów oraz Mieście i Gminie Działoszyn. Wyniki kontroli w Gminie Pątnów zostały wykorzystane przy sporządzeniu raportu o stanie gospodarki finansowej gminy.

Podkreślić należy, że w okresie od 1 lutego 2008 r do 31 grudnia 2013 r. Prezes RIO był przewodniczącym Krajowej Rady RIO oraz koordynatorem kontroli "Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego. Przestrzeganie ustawowych limitów zadłużenia i jego spłaty".

Uczestnikiem kontroli były wszystkie jednostki RIO. Kontrolą objęto 90 j.s.t. w całym kraju⁸. Ujawnione naruszenia dotyczyły m.in.: niezachowania ustawowo określonego wskaźnika długu, finansowania deficytu z niedozwolonych przepisami źródeł, nierzetelnego prognozowania i planowania danych finansowych.

Kontrola ta w województwie łódzkim objęła powiaty łaski i wieluński, miasto Kutno oraz gminę Zadzim. Wyniki kontroli uwzględnione zostały m.in. przy sporządzeniu „Raportu o stanie gospodarki finansowej Powiatu Łaskiego”.

5. Prowadzone przez RIO kontrole gospodarki finansowej j.s.t. wskazywały na zagrożenia wynikające z nadmiernego zadłużenia i nakazywały ich likwidację.

Kontrolna w gminie Zadzim ujawniła nierespektowanie podstawowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej, co przyczyniło się do utraty płynności finansowej.

Gmina ta w sposób rażąco nierzetelny prezentowała dane finansowe w sprawozdawczości finansowej, jak również w wieloletniej prognozie finansowej, wprowadzając w błąd organ nadzoru na temat swojej sytuacji finansowej.

Sformułowano zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Poddębicach oraz do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy RIO. Do dnia zakończenia kontroli RIO nie zostało powiadomione o zakończeniu postępowań.

Podkreślić należy, że już wcześniej, w ramach prowadzonej działalności nadzorczej, RIO zakwestionowała część uchwał budżetowych gminy Zadzim, ustaliła budżet w zakwestionowanej części oraz stwierdziła naruszenie prawa przy 3 spośród 10 uchwał podjętych w 2013 r. w sprawie wpf.

W ramach działalności opiniodawczej RIO wydała negatywną opinię sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Zadzim za 2012 r. oraz negatywnie opiniowała informację z wykonania budżetu za I półrocze 2013 r.

Negatywna opinia wydana za wykonanie budżetu w 2012 r. wynikała z faktu zaciągnięcia przez Wójta Gminy pożyczki długoterminowej (w wysokości 1 mln zł) bez zgody organu stanowiącego, jak również bez opinii RIO, do czego był zobowiązany przepisem art. 91 ust. 2 ufp z 2009 r.

Zaciągnięcie pożyczki spowodowało zwiększenie długu gminy stanowiącego 66,18% wykonanych dochodów budżetowych. Negatywna opinia za I półrocze wynikała z analizy materiałów sprawozdawczych z których wynikało, iż wystąpiły zobowiązania wymagalne (133,9 tys. zł) co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 4 ufp z 2009 r. Ustalono, iż dług gminy stanowił 65,7% planowanych dochodów budżetu i relacja ta przekraczała dopuszczalną granicę zadłużenia j.s.t. określona w art. 170 ust. 1 ufp z 2009 r., jak również stwierdzono, że obciążenie długu w roku 2014 przekroczy maksymalny dopuszczalny wskaźnik wynikający z art. 243 ufp. z 2009 r.

Podejmowane przez RIO działania nadzorcze, opiniujące oraz kontrolne skutkowały „naprawą” wadliwych uchwał i podejmowaniem przez Gminę działań zmierzających do poprawy wyników finansowych, w związku z czym Kolegium nie podjęło decyzji o sporządzeniu raportu o sytuacji finansowej Gminy Zadzim.

(dowód: akta kontroli str. 109-147, 431-437, 821-846)

⁸ W opracowaniu tym przedstawiono symulacje opartą na wynikach kontroli w gminie Nowa Brzeźnica, która wykazała systematyczny wzrost dochodów ze sprzedaży majątku, co miało wpływ na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. z 2009 r. Symulacja wykazała, że zakładane dochody ze sprzedaży w latach 2014-2015 były nierealistyczne.

6. RIO, stosownie do postanowień art. 9a ustawy o r.i.o., kontrolowało pod względem rachunkowym i formalnym kwartalne sprawozdania z wykonania budżetów j.s.t.

Spośród zbadanych w latach 2011 – 2013 łącznie 22.063 sprawozdań RIO wskazała błędy w 5.300 sprawozdaniach (24,0%).

Błędy dotyczyły m.in. braku korelacji sprawozdań budżetowych w zakresie ustalenia prawidłowej kwoty długu.

(dowód: akta kontroli str. 148-155)

7. Stosownie do zapisów § 5 pkt 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania⁹, RIO prowadziła działalność informacyjną w zakresie praktycznego stosowania przepisów w bieżącej gospodarce finansowej w formie pisemnych informacji i wyjaśnień telefonicznych i bezpośrednich kontaktów z pracownikami samorządowymi oraz poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych RIO.

W 2011 r. w trakcie 22 szkoleń przeszkolono 976 przedstawicieli j.s.t., wójtów, burmistrzów, skarbników oraz innych pracowników jednostek objętych nadzorem, w 2012 r. w 20 szkoleniach odpowiednio 865, a w 2013 r. w 7 szkoleniach odpowiednio 468 przedstawicieli j.s.t. W szkoleniach brali również udział pracownicy RIO.

Szkolenia dotyczyły m.in. problematyki sprawozdawczości budżetowej i finansowej, absolutorium z tytułu wykonania budżetu, wieloletniej prognozy finansowej, kontrola zarządcza w j.s.t, udzielanie zamówień publicznych, wybrane zagadnienia w zakresie rachunkowości budżetowej. W 2013 r. przeprowadzono szkolenie w zakresie „Praktyczne aspekty zarządzania długiem i finansami” w którym uczestniczyło 45 przedstawicieli j.s.t.

RIO udzieliło również w badanym okresie ogółem 136 pisemnych interpretacji, wyjaśnień i odpowiedzi na pytania kierowników j.s.t.

(dowód: akta kontroli str. 156-161)

2.2. Postępowanie RIO wobec najbardziej zadłużonych j.s.t.

1. W badanym okresie wobec czterech najbardziej zadłużonych j.s.t. podjęto działania przewidziane w art. 10a ustawy o r.i.o.

Kolegium RIO postanowiło o sporządzeniu raportu o stanie gospodarki finansowej wobec:

- Miasta Pabianice, na wniosek Zastępcy Prezydenta Miasta Pabianic, w związku z ubieganiem się o pożyczkę z budżetu państwa w trybie art. 224 ufp z 2009 r. (w 2011 r.). Raport obejmował stan finansów miasta w latach 2008-2010 i na dzień 4 lipca 2011 r. oraz ustalenie wpływu procesu restrukturyzacji SPZOZ w likwidacji na zapewnienie przestrzegania przepisów ufp dotyczących uchwalania i wykonywania budżetu w roku 2011 i lat następnych ze szczególnym uwzględnieniem kwoty długu i jego spłaty,
- Gminy Pątnów, w związku ze stwierdzonym naruszeniem przez gminę zasad gospodarki finansowej oraz utratą płynności finansowej (w 2011 r.), a także wnioskiem Komisarza Rządowego Gminy Pątnów do Ministra Finansów o udzielenie pożyczki z budżetu państwa (w 2013 r.),
- Powiatu Poddębickiego, w związku z ubieganiem się o udzielenie pożyczki z budżetu państwa (w trybie art. 224 ufp. z 2009 r.) na realizację programu

⁹ Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz.1747

naprawczego związanego z wszczęciem procesu likwidacji SP ZOZ, dla którego organem założycielskim był powiat (w 2011 r.). Raport obejmował stan finansów na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz ustalał wpływ procesu restrukturyzacji SPZOZ na zapewnienie przestrzegania przepisów ufp dotyczących uchwalania i wykonywania budżetu roku 2011 i lat następnych ze szczególnym uwzględnieniem długu i jego spłaty,

- Powiatu Łaskiego, w związku z zagrożeniem niewykonywania ustawowych zadań przez Powiat na skutek planowanych do przejścia zobowiązań SP ZOZ w Łasku (w 2013 r.). Raport sporządzono na podstawie wyników działalności opiniodawczej, nadzorczej i kontrolnej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z lat 2009 – 2013, w związku z ubieganiem się j.s.t. o pożyczkę z budżetu państwa w trybie art. 224 ufp z 2009 r.

W przypadku Gminy Pątnów, Kolegium RIO już w 2009 r. postanowiło o sporządzeniu raportu o stanie gospodarki finansowej gminy za lata 2006 – 2008 oraz pierwszy kwartał 2009 r., w związku ze stwierdzonym, na podstawie działalności nadzorczej opiniodawczej i kontrolnej Izby, naruszeniem przez gminę zasad gospodarki finansowej, polegającym na narastaniu kwot zobowiązań wymagalnych i nadmiernym rozszerzaniu zakresu realizowanych inwestycji, co stwarzało zagrożenie utraty płynności finansowej.

Na negatywne opinie wydawane przez RIO dotyczące wykonania budżetu oraz przebiegu wykonania budżetu za I półrocza w kolejnych latach (począwszy od 2006 r.), Gmina Pątnów nie reagowała.

W raporcie o stanie gospodarki finansowej Gminy Pątnów, przyjętym przez Kolegium RIO uchwałą z dnia 28 lipca 2009 r., zobowiązano gminę do niezwłocznego opracowania i wdrożenia programu naprawczego finansów, zakładającego ograniczenie zakresu realizowanych inwestycji oraz spłatę zobowiązań wymagalnych.

Opracowany program naprawczy i wydane przez RIO w raporcie o stanie gospodarki finansowej gminy za lata 2006 – 2008 zalecenia nie zostały wykonane przez Gminę Pątnów, która nie podjęła radykalnych działań zmierzających do ograniczenia wydatków na inwestycje i konsekwentnej spłaty zobowiązań wymagalnych, utraciła płynność finansową i nie była w stanie terminowo regulować swoich zobowiązań. Na koniec 2010 r. poziom kwoty długu w relacji do wykonanych dochodów budżetu wyniósł 76,7% i przekroczył próg ustawowy, wynikający z art.170 ust.1 u f. p. z 2005 r. (60%).

Z uwagi na brak skutecznych działań wójta Gminy Pątnów zmierzających do przywrócenia płynności finansowej i prowadzenia gospodarki finansowej, pogłębiające się zadłużenie, brak współdziałania organów gminy nowej kadencji, którego przejawem było nieuchwalenie budżetu i wieloletniej prognozy finansowej, RIO wystąpiła w dniu 18 lutego 2010 roku do Wojewody Łódzkiego z wnioskiem o zainicjowanie procedur przewidzianych art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰, poprzez ustanowienie zarządu komisarycznego.

Podjęte w dniu 9 maja 2012 r. przez Prezesa Rady Ministrów rozstrzygnięcie nadzorcze zawieszające organy Gminy Pątnów i ustanawiające zarząd komisaryczny uprawomocniło się w dniu 5 marca 2013 r., po oddaleniu przez Naczelnego Sądu Administracyjnego skargi kasacyjnej Gminy Pątnów od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 10 października 2012 r.

Komisarz Rządowy dla Gminy Pątnów powołany został z dniem 13 marca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 175, 184-185, 714-767)

¹⁰ Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.

Ministerstwo Finansów, w związku z pozytywnym – w ocenie Ministerstwa - opiniowaniem przez RIO zadłużania się Gminy Pątnów w latach 2009-2010 oraz niereagowaniem na pogarszanie się jej sytuacji finansowej wystąpiło (w marcu 2012 r.) do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji o dokonanie oceny skuteczności wypełniania przez Izbę ustawowych obowiązków w stosunku do Gminy Pątnów.

(dowód: akta kontroli str. 176-177)

Prezes RIO, ustosunkowując się do podniesionych przez Ministerstwo Finansów zarzutów, wskazał na ścisłą korelację skuteczności podejmowanych przez Izbę działań ze skutecznością instrumentów w jakie ustawodawca wyposażył regionalne izby obrachunkowe oraz niemożność realnego wpływu Izby na ograniczenie poziomu zadłużenia j.s.t., w szczególności generowanego przez zobowiązania wymagalne.

(dowód: akta kontroli str. 178-183)

Wg wyjaśnień Prezesa RIO złożonych w trakcie kontroli NIK wynikało, że główne bariery utrudniające RIO wykonywanie zadań ustawowych spowodowane były m.in. niejasnymi przepisami prawa oraz niską jakością aktów prawnych, niewystarczającymi środkami finansowymi jakimi dysponują RIO oraz brakiem adekwatności poziomu zatrudnienia do nakładanych przez Ministerstwo Finansów zadań, brakiem szybkiej reakcji na występujące patologie w samorządzie, jak również upolitycznienie samorządu, które utrudnia podejmowanie racjonalnych decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 630)

W ocenie NIK, RIO wykorzystując możliwości prawne określone m.in. w art. 97 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, dołożyła starań mających na celu unormowanie sytuacji finansowej w Gminie Pątnów. Pierwsze działania RIO podjęte zostały już w lipcu 2009 r., poprzez sporządzenie raportu o stanie gospodarki finansowej tej Gminy (przy czym zauważyć należy że RIO wydawała już wcześniej negatywne opinie o sprawozdaniach z wykonania budżetu Gminy za lata: 2006, 2007, 2008). W związku z niewykonaniem przez organy gminy założeń programu naprawczego (a w międzyczasie m.in. wydano negatywną ocenę RIO sprawozdań z wykonania budżetu za 2009 r., RIO uchwaliła budżet Gminy Pątnów za 2010 rok, dwukrotnie Gmina zmieniała program naprawczy, RIO uchwaliła budżetu Gminy na 2011 rok, przeprowadzono sześć kontroli), już na początku 2010 r. RIO zwróciła się do Wojewody Łódzkiego o rozważenie konieczności wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o zawieszenie organów Gminy Pątnów i wprowadzenie zarządu komisarycznego.

Efektom podjętych przez RIO działań było obniżenie przez Gminę Pątnów zadłużenia w stosunku do uzyskanych dochodów do 52,1% w 2013 r. oraz do 41,6% na koniec I półrocza 2014 r.

2. W latach 2011-2013 składy orzekające RIO wydały łącznie 5974 opinie, w tym 4446 opinii pozytywnych, 1487 opinii pozytywnych z uwagami i 41 negatywnych, w tym m.in.:

- 1129 opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczek i kredytów zaciąganych przez j.s.t., w tym 908 opinii pozytywnych, 220 opinii pozytywnych z uwagami i 1 opinię negatywną (w 2012 r.),
- 32 opinie w sprawie możliwości wykupu papierów wartościowych, w tym 15 opinii pozytywnych i 17 opinii pozytywnych z uwagami.

(dowód: akta kontroli str. 186-295)

Na rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium RIO jednostki samorządu terytorialnego złożyły w badanym okresie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi ogółem 4 skargi.

Skargi dotyczyły uchwał/zarządzeń wydanych w sprawie wysokości i zasad

ustalania dotacji celowej z budżetu gminy, zaciągania kredytów i z pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy, uchwalenia budżetu, przeniesień w planie wydatków w zakresie zadań własnych.

We wszystkich przypadkach WSA oddalił złożone skargi, jako niezasadne.

W jednym przypadku skarga kasacyjna złożona przez Gminę Pątnów oddalona została przez NSA.

(dowód: akta kontroli str. 296)

3. W toku kontroli NIK dokonano analizy sytuacji finansowej dziewięciu jednostek samorządu terytorialnego, tj. Gmin Daszyna, Pątnów, Parzęczew, Mokrsko, Zadzim, Miasta Pabianice, Miasta i Gminy Opoczno, Powiatów Łaskiego i Poddębickiego oraz Związku Gmin Ziemi Wieluńskiej.

Jednostki te (poza Gminą Miejską Pabianice) wytypowane zostały ze względu na przekroczenie na koniec roku budżetowego łącznej kwoty długu, która nie mogła być wyższa niż 60% wykonanych dochodów (art. 170 ust. 1 i 3 u.f.p. z 2005 r.).

Granica zadłużenia w stosunku do dochodów została przekroczona w 2011 r. przez Gminę Parzęczew (60,4%), Pątnów (104,0%), Zadzim (61,7%), Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej (271,6%), w 2012 r. przez Gminę Mokrsko (65,9%), Pątnów (72,5%), Miasto i Gminę Opoczno (62,8%), Powiat Poddębicki (64,1%), Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej (176,6%), w 2013 r. przez Gminę Daszyna (71,7%), Mokrsko (69,2%), Pątnów (71,1%), Zadzim (64,9%), Powiat Łaski (63,4%), Związek Gmin Ziemi Wieluńskiej (158,4%). Za wyjątkiem Gminy Pątnów, wszystkie pozostałe j.s.t. przekroczyły granicę zadłużenia w stosunku do dochodu tylko w okresie jednego roku.

Analizą objęto również Gminę Miejską Pabianice z uwagi na trudną sytuację finansową spowodowaną przejęciem w 2011 r. długu po samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

Analiza wykazała, że we wszystkich j.s.t. sytuacja na koniec I półrocza 2014 r. uległa zdecydowanej poprawie.

Tylko w jednym przypadku (gmina Mokrsko) przekroczony został ustawowy 60% próg zadłużenia, wynikający z art.170 ust.1 u f. p. z 2005 r. Był on jednak o 5,8 punktu procentowego niższy od wskaźnika zanotowanego na koniec 2013 r.

Podkreślić należy, że nie został przekroczony 15% indywidualny wskaźnik zadłużenia obowiązujący przy uchwalaniu budżetu na 2014 r., który wyniósł 5,27%

(dowód: akta kontroli str. 297-461)

4. Działalność nadzorcza RIO, na przykładzie analizowanych dziewięciu j.s.t., polegała na zbadaniu łącznie 1699 uchwał budżetowych i ich zmian (zakwestionowano 21 uchwał podjętych z naruszeniem prawa), 328 uchwał w sprawie w.p.f. jego zmiany (zakwestionowano i unieważniono 30 uchwał podjętych z naruszeniem prawa), 126 uchwał w sprawie zaciągania kredytów i pożyczek oraz udzielania poręczeń (zakwestionowano i unieważniono 15 uchwał podjętych z naruszeniem prawa).

Pomimo, że Gminy Daszyna oraz Zadzim, wg stanu na 31 grudnia 2013 r., przekroczyły dopuszczalny ustawowy próg zadłużenia określony w art. 170 ust. 1 u.f.p. z 2005 r. wynoszący odpowiednio 71,74% i 64,95%, składy orzekające opiniowały sprawozdania z wykonania budżetu gmin za 2013 rok z istotnymi uwagami zawartymi w uzasadnieniu. Uwagi te wystosowane w stosunku do Gminy Daszyna dotyczyły m.in. bardzo niskiego wykonania dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości (20,56% planu), wykonanie całego budżetu Gminy na poziomie znacznie niższym niż w stosunku do planu, utrzymywanie się bardzo wysokiego poziomu kwoty długu Gminy.

Analiza sytuacji finansowej tych dwóch jednostek w trakcie I półrocza 2014 r. wykazała, że indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ufp z 2009 r. i obowiązujący przy uchwaleniu budżetu na 2014 rok nie został przekroczony i wynosił dla Zadzimia – 7,62% a, dla Daszyny – 6,57%.

(dowód: akta kontroli str. 297-461, 848)

5. W ramach prowadzonej działalności nadzorczej Kolegium RIO odbyło w latach 2012 i 2013 łącznie 84 posiedzenia w sprawach budżetu i jego zmian (42 posiedzenia rocznie), zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek, przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, podatków i opłat lokalnych, absolutorium, wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian.

Działalność opiniodawcza w przypadku analizowanych 9 j.s.t. (bez Związku Gmin Ziemi Wieluńskiej) wyrażała się wydaniem 320 opinii w sprawach możliwości spłaty kredytów lub pożyczek (łącznie 65 opinii, w tym 49 wydanych z uwagami), projektów budżetów z informacjami o stanie mienia (37 opinii, w tym 25 z uwagami i 3 negatywne), informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze (32 opinie, w tym 23 z uwagami i 3 negatywne), sprawozdań z wykonania budżetu (40 opinii, w tym 26 z uwagami i 7 negatywnych), możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego (62 opinie, w tym 30 wydanych z uwagami), projektów uchwał dotyczących wpf (44 opinie, w tym 33 z uwagami i 5 negatywnych), możliwości sfinansowania deficytu (łącznie 15 opinii, w tym 8 z uwagami i 2 negatywne), prawidłowości planowanej kwoty długu (39 opinie, w tym 28 z uwagami i 5 negatywnych).

Powodem wydania negatywnej opinii było m.in. zaplanowanie budżetu w sposób zagrażający realizacji ustawowych zadań ustawowych, niespełnienie relacji zadłużenia na poziomie określonym w art. 243 ufp, z 2009 r. założenie dochodów bieżących oraz majątkowych, które nie znajdowały podstaw do ich ujęcia w budżecie.

W wyniku dokonanych przez gminy korekt, nieprawidłowości wskazane w uchwałach składów orzekających RIO i Kolegium RIO zostały usunięte a uwagi wykorzystane przy projektowaniu planów finansowych oraz programów inwestycyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 297-461, 469-549, 621-792)

W latach 2010-2014 (III kwartały) program postępowania naprawczego z inicjatywy RIO realizowany był w stosunku do jednej z analizowanych dziewięciu nadmiernie zadłużonych j.s.t.

Wezwanie do opracowania postępowania naprawczego podjęto wobec Gminy Pątnów, uchwałą Kolegium z dnia 19 marca 2014 r.

Powyższy program naprawczy uzyskał opinię negatywną w dniu 6 czerwca 2014 roku. Jako powód negatywnej opinii Kolegium wskazało na zaplanowanie przedsięwzięć bez określenia harmonogramu ich wprowadzenia oraz planowanych efektów finansowych przedsięwzięcia.

W trzech przypadkach (Miasto Pabianice, Powiaty Łaski i Poddębicki) programy naprawcze opracowane zostały z inicjatywy samorządów na skutek zagrożenia niewykonania zadań ustawowych w związku z planowanymi przejęciami zobowiązań SP ZOZ. Programy te opracowane zostały przed nowelizacją z 2009 roku wprowadzającą art. 240a w u.f.p.

(dowód: akta kontroli str. 462-468)

6. Pożyczki w „parabankach” zaciągnięte zostały przez j.s.t. które utraciły zdolność do spłaty zobowiązań w dwóch przypadkach. Dotyczyło to gmin Zadzim oraz Pątnów, które zaciągnęły pożyczki w kwotach 1.000 tys. zł i 1.300 tys. zł. Pożyczki na spłatę bieżących zobowiązań j.s.t. zaciągnięte zostały poza limitem zobowiązań dłużnych ustalonym w uchwale budżetowej oraz bez zgody RIO. Gmina Zadzim nie była pod koniec 2012 r. w stanie spłacić zaciągniętej pożyczki i uzyskała przesunięcie jej spłaty na następny rok.

(dowód: akta kontroli str. 550-601)

Jak wyjaśnił Prezes RIO, izba nie zaleca tego typu praktyk oraz wskazuje na ryzyko popadnięcia w spiralę zadłużenia. Należy zauważyć, że działania tego typu nie są sprzeczne z obowiązującym prawem. Odnośnie zaciągania kredytów w „parabankach” znanych jest RIO, kilka takich przypadków. Niestety- jak ocenił Pan Prezes - są to wiadomości uzyskane podczas kontroli, a więc ex post.

(dowód: akta kontroli str. 621-792)

7. W związku z likwidacją samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Pabianicach, Poddębicach i Łasku, brakiem możliwości sfinansowania zadłużenia przez te zakłady, podjęciem przez organy j.s.t. uchwał w sprawie pokrycia ich ujemnego wyniku finansowego, a także obowiązkiem w zakresie przejęcia długu nałożonym na j.s.t. w art. 61 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej¹¹, w trudnej sytuacji znalazło się Miasto Pabianice oraz Powiaty Poddębicki i Łaski. M.in. przejście w 2011 r. do budżetu Powiatu Poddębickiego należności i zobowiązań po likwidacji SPZOZ w Poddębicach w wysokości 44.479 tys. zł skutkowało zwiększeniem długu Powiatu z 11.194 tys. zł (na koniec 2010 r.), do 54.344 tys. zł (na koniec 2011 r.).

Kolegium RIO podjęło uchwały o sporządzeniu raportów o stanie gospodarki finansowej powyższych j.s.t. (uchwały z 12 maja 2011 r., 3 sierpnia 2011 r. i 25 kwietnia 2013 r.).

Działania podjęte przez ww. j.s.t. na podstawie art. 224 u.f.p., polegające na opracowaniu programów naprawczych w związku z przejęciem zobowiązań zakładów opieki zdrowotnej zostały przyjęte i ocenione pozytywnie przez RIO.

(dowód: akta kontroli str. 200-208 i 284-285)

8. W ramach sprawowanego nadzoru nad j.s.t. Prezes RIO skierował do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych działającego przy RIO łącznie 109 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Przedmiotem rozstrzygnięcia przez Rzecznika było łącznie 81 spraw, obejmujących łącznie 105 obwinionych.

W 17 przypadkach (15,6%) zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych dotyczyło zaciągnięcia zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych, tj. naruszenia art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹².

W wyniku prowadzonych postępowań orzeczono w 49 przypadkach o odstąpieniu od wymierzenia kary, w 13 przypadkach o umorzeniu postępowania z uwagi na znikomą szkodliwość czynu, w 11 przypadkach o uniewinnieniu obwinionego o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w 2 przypadkach o umorzeniu postępowania ze względu na niepodleganie obwinionego ustawie o odpowiedzialności lub przedawnienie karalności.

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 217 ze zm.

¹² Dz. U. z 2013 r., poz. 168

Karą upomnienia lub nagany ukarano obwinionych w 20 sprawach, co stanowiło 18,3% skierowanych zawiadomień o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto, w wyniku kontroli przeprowadzonej w 2013 roku w ramach koordynowanej kontroli zadłużenia j.s.t., w odniesieniu do Gminy Daszyna skierowane zostało zawiadomienie do Marszałka Województwa Łódzkiego o nieprawidłowościach w obszarach związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, jak również do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o zagrożeniu realizacji projektu współfinansowanego środkami Funduszu.

W przypadku gmin Daszyna i Zadzim skierowane zostały zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Łęczycy oraz Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy RIO w Łodzi o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstw i naruszeń prawa. Do dnia zakończenia kontroli RIO nie otrzymała informacji o zakończeniu prowadzonych postępowań.

(dowód: akta kontroli str.121-122, 602-619)

9. Realizacja przez RIO zadań w 1999 r., w tym m.in. w zakresie kontroli kompleksowych gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego w latach 1995-1999, była przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Łodzi w RIO, zakończonej w kwietniu 2000 r. Kontrola potwierdziła właściwą organizację Izby, zapewniającą prawidłową realizację zadań wynikających z ustawy o r.i.o.

W wystąpieniu pokontrolnym, z dnia 15 czerwca 2000 r., zalecono Prezesowi RIO przestrzeganie obowiązku przeprowadzania, co najmniej raz na 4 lata, kontroli kompleksowej j.s.t., kierowanie do skontrolowanych jednostek wystąpień pokontrolnych spełniających wymagania art. 9 ust. 2 ustawy o r.i.o oraz prezentowanie w materiałach z kontroli kompleksowych całościowego obrazu gospodarki finansowej j.s.t. Z wyników obecnie prowadzonej kontroli NIK wynika, że wnioski pokontrolne były na bieżąco realizowane.

(dowód: akta kontroli str. 8)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z nadmiernego zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi NIK dotyczyły nieterminowego przekazywania rocznych sprawozdań z działalności kontrolnej oraz informacyjno-szkoleniowej do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (opóźnienia wynosiły od 15 do 22 dni).

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z nadmiernego zadłużenia się jednostek samorządu terytorialnego.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, nie wnosi uwag i nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 14 listopada 2014 r.

Kontroler
Jan Pawlak
Gł. specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
Podpis

¹³ Dz.U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.